

Kapitány Máté

ÉSZAKI KRIMI

2017-02-10 | NOVELLA

A vonat üvegét belülről páraréteg vonta be, kívül meg szánkázó esőcseppek húztak rá fátyolos vonalakat. A bánatos képű Franz Ottó egyedül ült a fülkében, átadva magát a latyakos télvégi hangulatnak. Szemöldöke viszketett, megvakarni mégsem akarta, félt, hogy kezdődő bőrbetegsége miatt izzó vörösbe váltana és korpával kerülne be a szőrös felület. Nem lenne jó bemutatkozás, gondolta Ottó, bizonyosan megszólnának érte. Így aztán próbálta elterelni figyelmét a viszketéséről, bámulta az üveget, megkísérelt értelmes formákat képzelni az esőcseppek által húzott vonalakba. Fülkagylójából, mint fa odvából a moha, öreges szőrszálak nőttek ki, ujjával azokat babrálta. Ettől a morzsolgató, pöckölgető mozdulattól mindig megkönnyebbült valamelyest. A többiek majd autóval érkeznek. Ottó, évekkkel ezelőtti autóbalesete óta nem ült autóba.

csak meg ne érkezzenek

Komáromnál átszállt Bakonysárkány felé, onnan meg az óránként induló busszal ment tovább végső céljáig, Búborcáig. A buszon fészkelődésbe kezdett a gyomrába temetett idegesség. Ez csak egy rutineset, biztatta magát, egyetlen kis halál egy jelentéktelen

zsákfaluban. De miért pont Búborca? Véletlen volna, hogy pont neki kell ide jönnie? Talán megtudtak róla valamit? Az autóktól rettegett, a buszokat sem szerette. Most mégis szinte remélte, hogy a busz lerobban, hogy a sofőr szívrohamot kap, hogy árokba borulnak vagy felgyulladnak, szóval bármi, csak meg ne érkezzenek. Rövidesen megérkeztek. A sofőr, talán hivatástudat fűtötte, jelentőségteljesen zümmögte a mikrofonba, hogy Búborcára értünk. Csak Ottó ült a buszon. Mikor leszállt, úgy nézett a távolodó jármű felé, mint akit hajó tett ki lakatlan szigeten.

A hideg eső házaikba kergette a falusiakat. Végére is vasárnap volt, a munka igazán ráér holnapig. Ottó néhány percig csak állt a főúton, hallgatta, ahogy az esőcseppek tompán verték a vállán átvetett sporttáskát. Figyelte a csendes falut. Szerette volna azt gondolni, hogy nyugodt és kellemes helyre ért, de valójában úgy érezte, mintha a gyomrában karmolászó idegesség az épületek falait is rángatná. Vibrált a település és még így, láthatatlanul, elbújva is feszültséget sugárzott Búborca húsz, illetve most már csak tizenkilenc lelke.

Sippanont Samchai, flickr.com

Ottó megindult a főúton. Vénséges, ázott kutyát vett észre az egyik ház előtt. Ottó előkotorta zsebéből noteszét, és kiolvasta a címet, ahol kezdenie kellett. Hiába remélt mást, éppen ez a ház volt az. Eltette a noteszt, rántott egyet sporttáskáján, és megindult az ajtó felé. A kutya morgott, farkát lábai közé húzva, lesunt füllel. Ottó lassított léptein, tenyerét a kutya felé tartotta. Az öreg keverék felvonta fehérés ínyét, és behajlította lábát. Ottó szolgálati fegyvere után tapogatózott. Elsütnie nem kellett, az ajtó kinyílt, talán a ház ablakából figyelte valaki. Pocakos, sörtehajú férfi állt a küszöbön, himlőhelyes arcán gunyoros mosoly. Nyughass, Pepe, szólt a kutyára. A keverék tovább acsarkodott, még közelebb kerülve Ottóhoz. A férfi most szitkozódva dobbantott, majd rácsapott egyet a kutya farára. Az öreg keverék vinnyogva iszkolt el. A himlőhelyes visszafordult Ottóhoz, gyanakodva mérte végig. Igen, kérdezte, kit keres az úr? Franz Ottó

vagyok, bűnügyi nyomozó, felelte ő, Perkai urat keresem. A férfi arca egy pillanatra felderült, aztán hirtelen elkomorult. Én vagyok Perkai László, mondta akkor, magát küldték a városból? Engem, válaszolta Ottó. Franz, Franz, dűnnyögte Perkai úr, ízlelgetve a szót. Csak nem..., kezdte volna, de Ottó gyorsan közbevágott, de igen, igen, Perkai úr, ugyanaz a Franz család. Perkai úr arcára földöntúli boldogság ült, egy pillanatra még karját is széttárta volna, de erről aztán letett, talán mert észrevette Ottó tartózkodó pillantását. Visszatértünk a gyökerekhez, mi, Franz úr? Jöjjön, integetett serényen, jöjjön, kerüljön beljebb, ne ázzon már ott az esőben, na! Ottó követte Perkai urat, szeme sarkából figyelve a lassacskán újra közelebb merészkedő keveréket. A kutya pillantásában volt valami szorongatóan ismerős.

AZ ÜGY

Perkai úr sietve átvezette Ottót a penész szagú konyhán, majd a bagófüsttől besárgult nappalin keresztül egy kicsi, de kétségkívül takaros szobába értek. Mondjuk, hogy ez a tisztaszoba, mondta Perkai úr, és helyet kínálta Ottót. Ottó óvatosan ereszkedett a rozogának tűnő karosszékbe. A falon horgászkepek lógtak, Perkai úr különböző méretű halakat ölelt, mosolya a hal méretével egyenes arányban vált mind szélesebbé. Perkai úr lehuppant Ottóval szemben, most alaposan megnézte magának a nyomozót. Ottó kényelmetlenül fészkelődött a karosszékben.

a polgármester

Lehet, hogy inkább az édesanyjára hasonlít, nemde, Franz úr, kérdezte ekkor Perkai úr. Merthogy hiába keresem magán édesapja vonásait. Tudja, mikor én ideköltöztem, maga már nem lakott a faluban. Sajnálatos módon elkerültük egymást. De az édesapjának nagyon sokat köszönhetek. Nélküle talán nem is én lennék ma a polgármester. Ottó keze füléhez vándorolt, és szinte öntudatlanul morzsolgatta merev fülszőrét. Perkai László még egy ideig fürkészte Ottó arcát, aztán komorabb hangon, merthogy a helyzet ezt kívánta meg, így folytatta: na, de most térjünk rá érkezése valódi okára, igaz-e, Franz úr? Ottó fellélegzett. Így van, mondta, és kihúzta magát, hogy hivatalának megfelelő, magabiztos tartást mutasson az egyébként zavaróan testgörbítő székben. Perkai úr összeszedte gondolatait.

nebojsa mladjenovic, flickr.com

No, Franz úr, szólta aztán, itt kérem, mint arról magát is értesítették már, meghalt egy fiatal. Az egyetlen fiatal a faluban, hogy egészen pontos legyek. Igen, mondta Franz úr, értesítettek. A fiút, beszélt tovább réveteg tekintettel Perkai úr, mintha szónokolna, a fiút Ordy Gyulának hívták, de itt a faluban azért inkább Gyuszikaként ismerték. Értem, dűnnyögte Ottó. Kezében ott volt a notesz, de még nem jegyzett fel semmit. Perkai úr most újra Ottóra pillantott. Úgy kémlelte Ottó szemét, mintha fejébe akart volna látni. Ottó állta a férfi tekintetét. Gyuszi öngyilkos lett, jelentette ki most Perkai úr, efelől semmi kétségem. Ottó felvonta szemöldökét. Perkai észrevette. De majd maga ügyis kinyomozza, igaz, Franz úr, kérdezte, és hangjában valami fenyegető tónus bujkált. Ottó most feljegyzett valamit a kis gyűrött füzetbe. Pontosan ez a szándékom, felelte. Igen, igen, morogta Perkai úr. Szeretném megtekinteni a tett helyszínét, mondta Ottó. Vasárnap?!, bukott ki Perkai úrból, de aztán észbe kapott és úgy tett, mintha csak tréfált volna. Természetesen, Franz úr, természetesen! Ne is vesztegessük tovább a drága időt, igaz-e?

Ottó bólintott. Perkai felállt a székből.

A HELYSZÍN

Futónövényektől szorított völgyhíd kötötte össze a két dombcsúcsot. Alatta, a domblábak találkozásánál egykor vékonyka folyó futhatott, mostanra már csak a kavicságy maradt belőle. Elöl Perkai úr haladt szuszogva, mögötte Ottó lépkedett komikusan magasra emelve lábát, ahogy a sáros föld, mint mohó asszonyosság, cuppogva húzta magába csizmájukat. Odafent a híd, a hideg szélnek engedve, nyekeregve lengedezett. A kavicságyon ott hevert a kicsavarodott test. Varjak kerülgették, a két férfi érkezésére szerterebbentek. Ahogy közelebb értek, Perkai megtorpant. Ottó kikerülte a testes férfit, leguggolt a test mellé. A nyomozó egy darabig csak gubbasztott ott, figyelt. Aztán felírt valamit a noteszba. A helyszínelők és a bűnügyi technikus még nem érkeztek meg, Ottó így nem nyúlt a testhez. Szeretném megvizsgálni a hidat is, mondta a nyomozó. Perkai úr intett a fejével, és megmutatta Ottónak a hídra vezető legrövidebb csapást.

a holttest

A hídra lépve Ottó nagy lélegzetet vett. Lassan, szinte totyogva haladt előre, görcsösen kapaszkodva a lengőhíd láncába. Mikor a holttest fölé értek, megállt. Itt alaposan szemügyre vette a láncot is, ujjbegyével meg is tapogatta, majd újra jegyzetelt. Perkai nem lépett a hídra, a távolból kiáltotta Ottónak, hogy ott ugorhatott le a hídról a szerencsétlen. Ottó visszaaraszolgatott az esőtől csúszós faléceken. Újra lesétált a testhez, újra leguggolt mellé. Ezúttal a fiú orrát és ajkát nézegette. Meg is szagolgatta. Perkai fázósan topogott. Ottó felállt, néhány percre csak ácsorgott Odry Gyula holtteste mellett, aztán Perkaihoz fordult. Mehetünk, mondta csendesen.

Sippanont Samchai, flickr.com

A faluba visszaérve Perkai úr meg akarta mutatni azt a használaton kívüli házat, ahol Ottót tervezte elszállásolni, a nyomozó azonban folytatni kívánta a munkát. Legalább a kollégáit megvárhatná, próbálta győzködni a polgármester, az a szegény kölyök ott lesz holnap is. Szeretném mihamarabb lezárni az ügyet, mondta Ottó. Perkai nyaka elvörösödött, de nem szólt semmit. Értem, sóhajtotta aztán. Mindenkivel beszélnem kell, jelentette ki Ottó. A fiú édesanyjával kezdeném. Ha jól tudom, vele lakott együtt. Na, igen, válaszolta Perkai úr. Jöjjön akkor, Franz úr, jöjjön!

A főút másik oldalán halványrózsaszínre festett vályogház állt. Perkai idegesen dörömbölt. Nem kellett soká várniuk, zaklatott asszony lépett ki a házból. Gyűlölködő pillantást vetett a polgármesterre, aztán gyanakodva végigmustrálta Ottót is. Fogai közt odaszisszentett nekik valami *kerüljenek beljebb* félét, és

már el is tűnt a gyengén megvilágított házban.

A MŰVÉSZNŐ

Ottó molyrágta fotelben ült, kezében a notesz, vele szemben az asszony, dacos arccal. Per kai úr a falat támasztotta, helyel nem kínálták. Odry Ilona, mordult fel ekkor a nő, írja csak fel a kis füzetébe. Ottó nem mozdult. Emlékezett erre a nőre. Mikor még kiskamaszként itt élt, Odry Ilona volt a falu szépe és szégyene. Hírbe hozták mindenkivel, a hírek java része igaznak is bizonyult. Ilona színésznőnek vallotta magát, meg is követelte, hogy művésznőnek szólítsák, de mindenki tudta, hogy fő bevételi forrása nem a megyei színház időszakos előadásaiból származik. Ottó annak idején heves vágyat érzett a nő iránt, aki, bár teste kissé megereszkedett, és arcát eltorzította a közönségesség, még most is vonzó volt. Tudom, hogy te vagy az, Ottóka, búgta most az asszony, és tekintetében buja nyájasság költözött, jól kikupáltak ott a nagyvárosban, mi? Ottó krárogott, torkát idegesség húzta össze. Ismét felöltötte hát hivatalos testtartását, ez legalább némi erőt és magabiztosságot kölcsönzött neki.

Részvétem a fia miatt, mondta ekkor. Ilona arca elsötétült. Aztán gyorsan közönyt erőltetett magára, mint egy sértett kislány, aki erősnek akar mutatkozni. Itt a faluban mindenki azt mondja, hogy öngyilkos lett a gyerek, szólt az asszony, és hangja bánatosan szép volt, de én biztos vagyok benne, hogy valaki kicsinálta. Per kai úr feszengve nehezedett egyik lábáról a másikra. Az asszony észrevette. Mi van, Lacikám, bazdmeg, a pilinszka lábad már nem bírja tartani azt a hordótestedet?! Per kai szitkozódva csapott a falra, és kivonult a házból, hogy az eresz alatt megtömje pipáját. Ilona most mintha megkönnyebbült volna, oldottabban dőlt hátra saját foteljében. Ottókám, Ottókám, súgta, ezúttal elesettséjét jelezve, kérlek szépen, kapd el a tettest, hadd bűnhődjenek végre ezek az álszent szarfaszúak! Ottó nem szólt semmit, megzavarta, ahogy az asszony végignyalt alsó ajkán.

Rohadt faszfejek!

Volt haragosa a Gyulának, kérdezte a nyomozó. Az asszony legyintett. Ennél jóra valóbb gyerek még a földön nem volt, én mondom, nem ártott az senkinek. Nem volt okos, azt elismerem, de olyan kedves volt, mint az angyalok. De az én fiam volt, érted, Ottóka, az én fiam, és az bőven elég!

Rohadt faszfejek! Ki volt az apja, kérdezte Ottó. Ilona felröhögött, kacagása bagókarcos, ordenáré volt. Ha én azt tudnám, Ottóka! Genetikai vizsgálat nem volt, azt elhiheted. Senki sem vállalta fel, egyedül neveltem. Mi történt a haláleset napján, tette fel a következő kérdést a nyomozó, hol volt, és mit csinált Gyula? Ilona eltűnődött. Jó sokáig itthon volt, internetezett. Amióta van internet a faluban, Gyuszika mindig azon lógott. Aztán délután-estefelé elment. Nem kérdeztem, hová. Sosem kérdeztem. Legkésőbb hajnalra mindig hazajött. Most meg nem jött haza. Megölték, az tuti. Nem kérdéses. Írja fel a noteszbe!

Ottó megköszönte a segítséget, és nehéz szívvel lépett ki a házból. Per kai úr szó nélkül továbbvezette.

A HENTES

Ment a tévé, ordítva, Szalóki Péter, Búborcza hentese kisujját sem mozdította a távirányító felé. Lesajnáló tekintetét hosszan pihentette Ottón. Mikor végre megszólalt, olyan keserves képet vágott, mintha minden egyes kimondott szó fárasztaná. Gondolom, a polgármester úr már elmondta Önnek, hogy a kis Gyuszika öngyilkos lett. Nem is csoda, hiszen buzernyák volt. Ezt senki nem mondta ki, de én biztosra veszem. Szegény gyerekeknek nem lehetett könnyű ezt a terhet cipelnie, én megértem, hogy levetette magát a hídról. Maga már a városban él, Ottó, de azért jól tudja, hogy egy ilyen kis településen sosincsnek titkok. De innentől kezdve nem értem ezt az egész nyomozást. Persze, magának ez a munkája, az addig rendben van,

nyomozgatnia kell itt, ez elvárás, de azért nyugodtan írja csak fel a füzetkéjébe, hogy Gyuszika buzernyák volt, de a jobbik fajta, az öngyilkos buzernyák. Látja, Ottó, én nem válogatom meg a szavaimat, én őszinte, egyenes ember vagyok. Amit én mondok, az úgy is van. És én azt mondom, hogy nem volt itt semmiféle gyilkosság, bármennyire is szeretné maga kiszimatolni a tetteit. Ottó ült, próbálta kizárni tudatából az üvöltő tévéből kavargó zajokat. Aztán felírt valamit a noteszba. Szalóki úr nyújtogatta kicsit a nyakát, de nem látta, mit írt a nyomozó. Ottó egy darabig még fürkészte a hentes kevély arcát, mondja csak, Szalóki úr, maga jobb- vagy balkezes? A hentes összehúzta szemét. Mi van, most már én lettem a gyanúsított? Egyébként balkezes vagyok, nyugodtan körmölje fel ezt is! A tényeken ez mit sem változtat.

nebojsa mladjenovic, flickr.com

Ottó felállt a székből. Felállt a hentes is. A nyomozó már távozott volna, de Szalóki úr megfogta a vállát. Erős szorítása volt. Az édesapja derék ember volt, mondta a hentes, ezúttal békésebb, udvariasabb hangon, ha még élne, ő is azt mondaná magának, hogy ne bolygassa fel az itt élők nyugalmát! Ottó hallgatott, megvárta, míg a hentes leveszi válláról a tenyerét. Eltöprengve távozott a házból.

A főúton rendőrautó állt. A bűnügyi technikus és két helyszínelő intett Ottónak. Ottó kedvetlenül intett vissza. Elkezdtem a helyiek kihallgatását, mondta az egyik helyszínelőnek. A fiú holtteste a völgyhíd alatt van, Percai úr megmutatja nektek. Ha kész vagytok, vigyétek el boncolásra. Nem feltételezem, hogy mérgezés történt, de jelenleg kizárni sem tudom. Ottó már ment volna, de még visszafordult a bűnügyi technikushoz, és szólt, hogy a lengőhíd láncán vérnyomot talált, vizsgálják meg azt is. Kollégái követték a polgármestert, aki távoztában odamutatott a falu legszebb épületére. Ott van bent a lelkeszünk, éppen vitakört tart a hívőknek. Javaslom, folytassa ott a kérdezősködést, Franz úr! Ottó bólintott.

A GYÜLEKEZET

A lelkész hórihorgas alak volt, még székében ülve is magas. Bozontos szemöldökét ősz szálak szőtték át, noha nem volt idős ember. Csuklója szokatlanul széles és csontos, ettől olyan benyomást keltett, mintha sietős mozdulatokkal, kőből faragták volna. Ottó rá is emlékezett, gyerekként kicsit félt tőle, mert máshogy viselkedett, mint a többi helybéli. Lassú volt és megfontolt, időnként szinte lajhászerű a hosszú végtagjaival, beszéde meg olyan furcsa, választékos, mintha minden mondatát könyvből olvasná. József atyának hívták.

örökké őrzi

Ottó belépett a szobába, ahol József atyán kívül tíz falubeli ült szűkös körben. Olyan közel ücsörögtek egymáshoz, hogy térdük összeért. Ottónak valamiért egy soros kapcsolású áramkör jutott eszébe róluk. Mintha a József atyából távozó impulzusok újra és újra végigszaladtak volna az egymásnak passzírozódó testeken. A nyomozó udvariasan megvárta, míg észreveszik őt. József atya akkor abbahagyta beszédét, átható tekintetét Ottóra emelte. Jöjjön, szóljt, üljön ide közénk, van még egy szabad szék. Az egyik gyülekezeti tag, pocokszzerű, izgága férfi, serényen ugrott fel, hogy a széket Ottó elé húzza. Ottó megköszönte, és leült a körbe. Rögvest térdéhez nyomult két másik térd. A vitakör érdeklődve figyelte a férfit. Néhányan mintha felismerték volna. Ottó, mondta József atya, Isten hozott újra minálunk. A falu örökké őrzi édesapád emlékét, nagyszerű ember volt. Ottó szemöldöke viszketett, keze a füléhez vándorolt volna, de most megálljt parancsolt babráló ujjainak. József atya, mint a tapasztalt szónokok, akik megszokták, hogy egyszerre mindig több embert szólítanak meg, a gyülekezethez fordult. Ottó, mint azt bizonyára tudjátok már, sajnos nem azért jött el hozzánk, hogy visszatérjen szülőfalujába. Ennél sokkalta szörnyűbb ok vezérelte. Ottót azért küldték a városból – és itt a küldték szót valahogy erősebben nyomta meg –, hogy kiderítse, miként halt meg a mi szeretett Gyuszikánk. Néhányan szaporán keresztet vetettek. Így igaz, szóljt Ottó, és úgy érezte, gyenge hangja csupán elhaló gyűrű a hullám után, amit József atya babonázó erejű orgánuma keltett. Igyekezett hát ő is meggyőzőbb lenni, de hangja ettől csak magasabban fekvő, szinte kisfiús tónusra váltott. Kérem, mondják el, mit tudnak a haláleset körülményeiről! A gyülekezet tagjai József atyára pillantottak. József atya bólintott.

Egy ideig mindenki csendben ült, talán összeszedték gondolataikat. Aztán egy reszketeg, otthonkába bugyolált néni belekezdett. Sajnos ebben a világban, ebben a magányos világban mind egyedül vagyunk hagyva, és bár bűn, amit a kis Gyuszika tett, bűn, hogy így eldobta magától az életet, én hibáztatni nem fogom ezért. Igen, igen, dünnyögték páran. Rettenetesen egyedül volt az a fiú. Ottó várt egy kicsit, hátha folytatja még a néni, de az visszazárkózott kéztördelős reszketegségébe. Értem, mondta Ottó. Esetleg, ha felidéznek, mikor látták utoljára Gyuszikát... Most szemüveges, jól öltözött, vékony orrú férfi szólalt meg. Péterfai Miklós, könyvelő vagyok. Ottó ezt nem írta fel a noteszba, a férfi tovább beszélt. Estefelé láttam Gyuszikát a főúton sétálni, kicsit zavartnak tűnt, talán a kocsmából távozott éppen. Nem volt vele senki. Egyszerűen csak eltűnt a sötétben. Én még a falu határánál láttam, vette át a szót egy terebélyes asszony, éppen a kutyának vittem ki a vacsoráról megmaradt csontokat. Merre tartott akkor Gyula, kérdezte Ottó. Ment tovább, kifelé a faluból, felelte az asszony. A cigánysor felé mehetett, töprengett el hangosan egy pödört bajszú férfi, akinek egyik füléből hiányzott egy darab. A sérülés egészen frissnek tűnt. Talán ló vagy szamár harapta ki. Cigánysor, kérdezte Ottó. József atya felemelte túlméretezett tenyerét. Régóta kérem már a gyülekezetet, hogy ne használjuk ezt a szót. Cigánysornak nevezik Lantos János házát a falu határán túl, magyarázta aztán Ottónak. Mi dolga lett volna arrafelé, kérdezte a nyomozó. Űzött szemű, ösztövé nő felelt: tekintve, hogy Gyuszika bőre meglehetősen kreolos volt, és haja erős szálú, fekete, néhányan úgy véljük, Lantos János volt a vér szerinti apja. Ilona nem válogatott. Anna, szóljt rá a nőre József atya, kérem! Anna elpirult, büntudatosan horgasztotta le fejét. Ki volt az utolsó, aki beszélt is Gyulával, tette fel következő kérdését Ottó. A gyülekezet tagjai elgondolkodtak. Ha tényleg a kocsmából jött ki a fiú, akkor Zombor György, a kocsmáros, válaszolta Péterfai Miklós. Ha meg a Lantoshoz ment, akkor bizonyára ő. Ottó többet nem tudott meg az egybegyűltektől.

György Soponyai, flickr.com

Mikor kilépett a házból, odakint sötét volt, és még mindig esett az eső. József atya kijött Ottó után. Figyelj, Ottó, mondta, tekintetét az estébe fúrva. Elmondom, mit gondolok én az esetről. Ottó hallgatott. Csak nézte azt a csontos csuklót. Nem hiszem, hogy Isten az égben van, magyarázta József atya, nem így képelem el a dolgot. Mindig is úgy láttam, hogy születésünkkor Isten-magot kapunk, mindenki éppen ugyanakkorát, ugyanolyat. Valakinek aztán könnyebb lesz az élete, szeretetben, törődésben cseperedik. Benne akadályok nélkül ereszthet hajtást ez a mag. És vannak olyanok, akikben, mint a folyadék és fény nélkül nevelt növények esetében, sokáig csak a gyökérzet nő, éltető vizet keresve a föld alatt. Az ilyenekben lassan és nehézkesen bontakozik ki a hajtás, de ha megindul a növekedés, mindegyiknél erőteljesebb Isten ver tanyát. Feltételezem, most azon tűnődsz, hogy jön ez az egész Gyuszika halálához. Hogy mit okozkodik itt össze ez a pap. Gyuszika esetében olyan mélyre hatoltak a mag gyökerei és olyan szélessé bontakozott a hajtás, hogy egész egyszerűen szétfeszítette az életét. Érted? Gyuszika olyan volt, mint a szentek. Nem embertestbe való volt a lelke, hiába próbáltam segíteni, terelni őt. Nem ide kellett volna születnie. A helyiek szemét zavarta a fényessége. Érted?

megvadulnak

Ottó még mindig hallgatott. Ottó, mondta halkan a lelkész. Gyere vissza a faluba. Hatalmas szükség lenne itt rád. Folytasd, amit édesapád elkezdett, mutass jó példát a falubelieknek. Én már nem leszek velük sokáig. Beteg vagyok. Ők meg olyanok, mint egy gondnok nélküli társasház lakói. Összezavarodnak, megvadulnak, ha elmegy a világítás. Ha bármi szokatlanul történik. Ha egy náluk különbbel vagy aljasabbal találkoznak. Költözz vissza ide. Jó itt az élet, hidd el! Csendesebb, mint a nagyvárosban.

Ottó hallgatott, aztán egyszer csak kisétált az esőbe, és azt mormolta József atyának, most megyek, beszélek a kocsmárossal. A kőből faragott lelkész még hosszan állt a verandán. Ottó után kiáltotta, hogy Gyuszika olyan fénnel ragyogott, hogy még halálával is jót tett, mert közelebb hozta egymáshoz a lakosokat és kibékítette a haragosokat. Nem tudta, a nyomozó hallotta-e szavait. Kisvártatva, mint aki észbe kap, visszament a hívekhez.

A KOCSMÁROS

Zombor György pálinkával kínálta Ottót. Ottó keze megremegett. Nem kérek, köszönöm, mondta. Szolgálatban nem vedelünk, jól mondom, nevetett a kocsmáros. Ottó körül nézett a kocsmában. Az egyik asztalnál két robusztus férfi iszogatót. Munkaruha volt rajtuk, csupa sár. Mogorván figyelték a nyomozót. Azt hallottam, Odry Gyula a halála estéjén betért ide, szólott Ottó. Zombor György hájas nyakát simogatta. Igen, itt volt, szokás szerint búbánatos képpel érkezett. Jó gyorsan benyomott négy-öt felest, meg néhány korsó sört. Mint aki villámsebessen be akar állni. Mint aki készül valamire, tudja? Aztán megtudtuk, mire készült, az Isten nyugosztalja. Jól mondom, fiúk, kiáltott oda a tagbaszakadt férfiaknak. Azok nem feleltek, szájukat húzva ittak tovább.

Sippanont Samchai, flickr.com

Hallgasson ide, nyomozó úr, hajolt közelebb a kocsmáros, Odry Gyula fattyú volt, félcigány fattyú, Szalóki Petya barátom szerint ráadásul lyuktévesztő is, és én hiszek Szalóki Petyának, mert egyenes, őszinte ember. Amit mond, az úgy is van. Hát csoda, hogy így döntött? Micsoda terhet cipelhetett, igaz? Ottó a nagydarab férfiakra pillantott. Felírt valamit a füzetébe. Beszélt is Gyulával, vagy csak az italt adta neki, kérdezte Ottó. Nem beszéltem vele, felelte a kocsmáros. Álmodozó, különös fiú volt, nehéz volt vele szót érteni. Igen, motyogta a nyomozó, és mélyen a kocsmáros szemébe nézett. Aztán váratlanul felállt, és kissé félszeg léptekkel az italozó bölényekhez sietett. Azok komótosan letették poharukat, és úgy dőltek hátra székükben, mint akik támadásra számítanak. Ottó nem támadott, kezét nyújtotta a férfiaknak. Azok, szájuk szegletében félmosollyal összenéztek, majd kezet fogtak a nyomozóval. Ottó talán a kelleténél hosszabban tartotta tenyerüket, sőt, kicsit közelebb is hajolt hozzájuk, mintha szaglászna. Az egyik bölény már morogni kezdett, hogy mi ez a buziskodás.

valami ócska tréfa

Ekkor kinyílt a kocsmáros ajtaja. A bűnügyi technikus és a két helyszínelő sétált be, mögöttük Percai úr, rettentő zavarban. Kollégái Ottóra pillantottak, és intettek a fejükkel. Ottó otthagya a két tagbaszakadtat, és kiment a technikussal a szabadba. A bűnügyi technikus, miután

meggyőződött arról, hogy illetéktelen személy nem hallhatja őket, feszült arccal vonta magához Ottót. Te, hallod, mi ez az egész, valami ócska tréfa, valami átverés? Ottó értetlenül nézett. A völgyhíd alatt nem volt semmilyen hulla, sziszegte ingerülten a technikus, de még a nyoma sem... Perkai úr, mint valami lomha szellem, valahogy ott termett a kocsmá előtt. Talán a varjak csipegették el a tetemet. Talán megették. A bűnügyi technikus lesújtó pillantást vetett a polgármesterre. A nyomozó már nem volt ott.

Ottó szaladt az utcán. Szeme sarkából látta, hogy az egyik ablakból, a függöny szegletébe kapaszkodva őt figyelik az otthonkás néni. Kezd olyan lenni az ügy, mint egy kusza lázalom, gondolta Ottó lihegve. Végére kell járni, végére kell járni, verte talpa az ütemet.

A CIGÁNY

Sokáig dörömbölt, mire odabentről meghallotta a féktelen anyázást. Lantos János vehemensen tépte fel az ajtót, tekintete parázslott. Ottó észre sem vette, hogy keze a pisztolytáskáján nyugszik. Feleszmélt ugyan, karját is gyorsan elkapta, Lantos János gyakorlott szeme azonban így is észrevette. Keserű mosollyal nézte Ottót. Mit akar, vakkantotta. Odry Gyula halála után nyomozok, mondta Ottó. Lantos úr szeme, arca mintha megrándult volna. Nem én öltem meg, ha erre kíváncsi, mormolta. Egyesek szerint magával találkozott utoljára, állapította meg Ottó. Így volt, ismerte el Lantos úr. Mindketten az esőben álltak, Lantos úr nem hívta be a nyomozót. Ahogy nagy testével próbálta kitakarni a szegényes szobabelső látványát, Ottó arra következtetett, talán szégyelli otthonát. Miről beszéltek, kérdezte Ottó. Zaklatott volt a fiú? Lantos úr felnevetett. Ezt mondták magának, igaz, ezzel hülyítették. Hogy a fiú bepiált, aztán leugrott a hídról. Baromság. Nem kétlem, hogy önmagát csinálta ki, bármit kiabál is az Ilona, szerintem öngyilkos lett a gyerek. De nem azért, mert részeg volt. És nem azért, mert meleg vagy félcigány volt. Ugye ezt rebesgetik? Nem, nem, nyomozó úr. Gyuszikával túl sokat foglalkoztak. Ez volt az ő baja. Ő volt itt az egyedüli fiatal. Ő volt a legtisztább lelkű. Ő volt a legnagyobb reménység. A József atya szerint olyan okos volt, hogy egyetemre is felvették volna. Látja, nyomozó úr, annyi mindent képzeltek bele abba a szerencsétlen kis pöcsösbe, hogy összeroppant, mint ló patája alatt a dió. Ez az én véleményem. Lehet, hogy nincs igazam.

Nagaraju Hanchanahal, flickr.com

Ottó a cigány férfi szemét figyelte. Gyula teste eltűnt, mondta a nyomozó. Lantos úr mint a meg sem lepődött volna, ugyanúgy állta Ottó tekintetét, arcizma sem rezdült. Hát aztán, kérdezte most, végül is mit számít? Akárki is vitte el onnan, legalább nem ázik már ott a hideg esőben. Ottó még egyszer beleskelődött Lantos úr válla felett. A cigány arcán újra megjelent a keserű mosoly. Gyuszika teste nincs odabent, higgye el nekem. Nem én tüntettem el a testét. Gyáva vagyok ahhoz.

Ottó hátralépett az éjszakába. Valaki vadul felsikoltott.

A TÉBOLYULT

Ottó alig bírta megnyugtatni a jajveszékelt, kétségbeesetten kalimpáló asszonyt. Szemében állati rettegés villogott, hangja olyan fülsiketítő volt, hogy Ottó legszívesebben szájba vágta volna. Percekig mondogatta a nőnek, hogy nem akarta meglökni, csak véletlen volt, hogy minden rendben van, ne féljen. Mikor a tébolyult asszony lehiggadt, Ottó megkérdezte, itt lakik-e a faluban. Az asszony bólintott. Maga a tizenkilencedik, suttogta Ottó, inkább csak úgy magának. A szerencsétlen nőt nem tartotta beszámíthatónak, így először ott akarta hagyni, de aztán úgy döntött, neki is feltesz még néhány kérdést. Hogy mikor látta utoljára Gyuszikát, hogy mit tud az ügyről. Az asszony lehajtotta a fejét. Bámulta átázott cipőjét. Aztán kotorászni kezdett zsebében, és egy kis festett kavicsot vett elő. Gyuszika festette nekem, mikor gyerek volt, mondta az asszony, és felröhögött, alig bírta abbahagyni. Kedvelte Gyulát, kérdezte Ottó. Az asszony szaporán bólogatott. Meghalt, nyögte aztán, mintha csak most tudatosult volna benne, mi történt. Aztán az égre emelte tompa tekintetét. Megnyugodott a falu, hál'istennek, megnyugodott. Időnként kell egy ilyen eset, azt mondta a József atya. Kell hozzá egy ilyen ember, mint a Gyuszika. Az asszony most ajkához nyomta a kavicsot, mormogott valamit, azzal faképnél hagyta a nyomozót.

Ottó csuromvizesen ment vissza kollégáihoz. Az egyik helyszínelő közölte vele, hogy értesítették a kapitányságot a holttest eltűnéséről. Hamarosan küldenek egy keresőcsapatot. Ottó megkérte Perkai urat, hogy mutassa meg neki szálláshelyét. Perkai úr készségesen vezette el ahhoz a kicsinyke házhoz, ahol korábban Odry Gyula lakott. Ottó megrökönyödve nézett a polgármesterre. Perkai úr elmosolyodott. Ugyan már, Franz úr, inkább velem aludna együtt? Jó kis ház ez, majd megszereti. Ottó fáradt volt. Bement a házba, becsukta ajtaját, ledobálta ruháit, sporttáskájából pizsamát vett elő. Amint befeküdt az ágyba, szinte rögvest el is nyomta az álom. Életében nem aludt ilyen jól.

A JELENTÉS

Ottó másnap hajnalban ébresztette magát, el akarta érní az első buszt. Nem köszönt el senkitől. Ahogy várta a buszt, morgást hallott. Az öreg keverékkutya volt. Morgása most nem volt fenyegető, sokkal inkább hasonlított egy macska dorombolásához. A busz megérkezett. Ottó csendesen köszönt a sofőrnek, és helyet foglalt. Az ablakból sokáig nézte a kutyát. Mikor elindultak, rádöbbsent, hogy édesapjának éppen ilyen tekintete volt. Éppen ilyen, mint ennek a kutyának. Ezért tűnt olyan ismerősnek ez a szempár.

felszíni sérülés

Elérte a vonatot is. Az elsők között érkezett a kapitányságra. Bement szűkös irodájába, leült az asztalhoz. Bekapcsolta gépét. Elkezdte írni a jelentést. Az asztalra kitette maga elé jegyzetfüzetét. Átfutotta. Odry Gyula járomcsontján lilás duzzanat, ökölcsapás okozhatta, a földre érkezéskor másik orcája csapódott a kavicságyba. Az ütést nagy erejű, balkezes ember mérhette az áldozatra. Szalóki Péter bal kézfején felszíni sérülés. A lengőhíd lánacán vér, Gyula orráról csöppenhetett oda, Gyula orrában alvadt vért találtam. Ajkáról nem érezhető alkohol-bomlástermék bűze. A kocsmáros hazudott, mikor azt mondta, Gyula ivott. Mikor Perkai László hazudik, hangja erősebb és gyorsabb lesz, tekintetét félrekapja, kezével megérinti a száját és a fülét. Perkai László hazudik az öngyilkossággal kapcsolatban. Odry Gyulát erőszakkal cipelhették a hídhöz. Talán védekezett is. Talán kiharapott egy darabot az egyik gyülekezeti tag füléből. Odry Gyula testét elvitték és elföldelhatték. A kocsmában ülő két férfi tenyerén frissen keletkezett vízholdyagokat tapintottam, gyaníthatóan ásás okozta. A föld a legtöbb helyen még fagyott.

Sippanont Samchai, flickr.com

Ottó mindebből semmit nem írt a jelentésbe. Helyette csak ennyit, persze némi körítéssel: Odry Gyula valószínűsíthetően öngyilkos lett. Teste eltűnt. A legvalószínűbb, hogy elcsipegették a varjak.

Talán meg tudnám szokni azt a házat, töprengett, miközben a printer a rövidke jelentést nyomtatta. Talán lenne ott helyem, végül is tizenkilenc ember is jelentheti az életet. Talán ott meggyógyulna a bőröm is.

felső kép | Kris Williams, flickr.com